

GEOS Brno
Talichova 12
623 00 Brno

ŽELECHOVICE

polní cesty

geologický průzkum

Brno, 2014

Název akce : **Želechovice – polní cesty**
Zak. číslo : **58 / 10/ 2014**
Objednatel : **Geocart, CZ a.s., Výstaviště 405/1, 603 00 Brno**
Dodavatel : **GEOS Brno, Talichova 12, 623 00 Brno**

Závěrečná zpráva

**o provedení inženýrskogeologického a hydrogeologického
průzkumu tras uvažovaných k výstavbě mokřadu a
polních cest v katastru obce Želechovice**

Zpracoval : ***RNDr. Vratislav M i n o l***
oprávněný geolog

Brno, říjen 2014

Výtisk č. : **2**

Obsah :

	str.
1. Úvod	1
2. Průzkumné práce	1
3. Geologické poměry	2
4. Hydrogeologické poměry	3
5. Geotechnické vlastnosti zemin	3
6. Inženýrskogeologické zhodnocení	6
7. Závěr	7

Přílohy :

1. Přehledná situace s provedenými kopanými sondami
2. Dokumentace kopaných sond

Rozdělovník :

Výtisk č. 1 – 3

Objednatel – Geocart CZ a.s.

Výtisk č. 4

Archiv GEOS Brno

1. Úvod

Na základě objednávky firmy Geocart CZ a.s. byl proveden inženýrskogeologický a hydrogeologický průzkum tras uvažovaných k výstavbě polních cest v katastru obce Želechovice Pasolávky. V rámci geologického průzkumu bylo dle požadavku objednatele provedeno 10 kopaných sond bagrem do hloubky 3,0 m.

Odborné inženýrskogeologické posouzení vypracoval RNDr. Vratislav Minol, držitel odborné způsobilosti MŽP ČR provádět, projektovat a vyhodnocovat geologické práce č.j. 2376/630/13844/01, poř. číslo 1442/2001 ze dne 28.6.2001, a oprávnění Státní báňské správy - OBÚ v Brně k provádění geologických prací č.j. 08-6268/96-415.2, pořadové číslo G 31, člen České asociace inženýrských geologů a znalec pro obor těžba, odvětví geologie se specializací inženýrská geologie, mechanika zemin a poruchy staveb.

Geologický průzkum byl prováděn dle ČSN 73 0090 „Geologický průzkum pro stavební účely“. Závěrečná zpráva byla vypracována dle ČSN EN 1997-1, ČSN EN 1997-2 „Navrhování geotechnických konstrukcí“ a ČSN 73 6133 „Návrh a provádění zemního tělesa pozemních komunikací“.

Zájmové území je znázorněno na přehledné situaci (příl. č. 1), ve které jsou zakresleny provedené kopané sondy. Situace se zakreslenými provedenými kopanými sondami byla dodána objednatelem.

2. Průzkumné práce

V rámci inženýrskogeologického průzkumu bylo vyhloubeno 10 kopaných sond bagrem do hloubky 3,0 m, označených jako S 1 – S 10.

V průběhu vrtných prací byly sledovány vzorky zemin, které byly po geologické dokumentaci průběžně likvidovány.

Kopané sondy provedla firma provádějící zemní práce, která byla objednána objednatelem. Průzkumné práce proběhly dne 9. 10. 2014.

Po vyhloubení kopaných sond a geologické dokumentaci byly sondy likvidovány dusaným záhozem.

3. Geologické poměry

Z geomorfologického hlediska náleží území Západním Karpatům, soustavě Vněkarpatských sníženin (VIII), podsoustavě Západních Vněkarpatských sníženin (VIII A), celku Hornomoravskému úvalu (VIII A-3) a jeho podcelku Uničovské plošiny (VIII A-3D), dle T. Czudka (Geomorfologické členění CSR, Studia geographica 23, Brno 1972).

Z regionálně-geologického hlediska náleží zájmové území Karpatské předhlubni. Podklad tvoří prevariské granitoidy a metamorfity a nezvrásněný epivariský pokryv. Jejich rozšíření v podloží neogénu je známo jen nedokonale.

Tyto horniny jsou překryty neogenními sedimenty, které jsou z geotektonické hlediska pokládány za pokryv masívu. Jeho uložení je projevem působení karpatských pohybů na Český masív. Jedná se převážně o spodno-tortonské mořské vápnité jíly (tégly), písčité slíny a písky. Vápnité jíly obsahují slabé vložky písků.

Kvartérní pokryvné útvary jsou zastoupeny souvislou vrstvou kvartérních pokryvů, tvořených převážně fluvialními hlinito-písčitými štěrky, písky a nivními holocénními sedimenty, které mohou být překryty souvislou vrstvou stratigraficky nejmladšími sprašemi a sprašovými hlínami

Lokalitu lze rozdělit na dvě odlišná území, kdy vlevo od komunikace č. 446 (Uničov – Želechovice – Strukov) byly zastiženy nivní sedimenty místních toků a vpravo od uvedené komunikace vystupují eolické sedimenty.

Na trase polních cest a mokřadu (S 1 – S 6) vlevo od komunikace byly zastiženy navážky, ornice, písčité hlíny, prachovité a prachovito-písčité hlíny, náplavové jílovité a jílovito-písčité hlíny, jíly, jílovité písky se štěrkem, hlinito-písčité štěrky a písčité štěrky.

Na trase polních cest (S 7 – S 10) vpravo od komunikace byly zastiženy vrstvy ornice a sprašových hlín.

Navážky zastižené v sondách S 3 a S 6 jsou tvořeny výkopovými hlínami s příměsí úlomků cihel (S 3) o mocnosti 0,8 m, popř. hlínami s hrubými úlomky kameniva jejichž zjištěná mocnost činí 1,7 m (S 6).

V sondách S 1 – S 6 byly zastiženy náplavové jílovité hlíny s příměsí organických látek, jíly, písčité jíly, písčité či prachovité hlíny tuhé až měkké konzistence, které směrem do podloží přecházejí do jílovitých písků s příměsí štěrku, hlinito-písčitých štěrků až do zvodněných podložních písčitých štěrků.

Sondami S 7 – S 10 byly zastiženy vrstvy ornice o mocnosti 0,5 – 0,6 m, které přecházejí do vrstev eolických sedimentů tvořených sprašovými hlínami tuhé konzistence, jejichž ověřená mocnost v kopaných sondách činí 2,4 – 2,5 m.

4. Hydrogeologické poměry

Celé území leží v údolní nivě místních toků Oskavy, Tepličky, Lukavice a Hlavnice, kdy zvodněný štěrkový horizont byl zastižen ve všech sondách vlevo od komunikace č. 446 (Uničov – Želechovice – Strukov). Zde byly zjištěny nivní sedimenty místních toků.

Vpravo od uvedené komunikace vystupují pouze eolické sedimenty zastoupené sprašovými hlínami, které byly pod svrchní vrstvou ornice zastiženy v celém profilu, bez zastižení hladiny podzemní vody.

Na trase polních cest (C4a a C1b) a mokřadu (BC25) – (sondy S 1 – S 6) vlevo od komunikace byla hladina podzemní vody zastižena ve všech kopaných sondách ve vrstvách písčitého štěrku, kdy naražená hladina podzemní vody byla zjištěna 1,2 – 3,0 m pod povrchem stávajícího terénu. Ustálená hladina podzemní vody bude kolísat v obdobích s intenzivnějšími srážkami, v závislosti na ročním období a dle propustnosti jednotlivých vrstev. Lze očekávat ustálenou hladinu cca 0,5 - 1,5 m pod povrchem stávajícího terénu.

Na trase polních cest (C13 a C14) – (sondy S 7 – S 10) vpravo od komunikace hladina podzemní vody zastižena nebyla.

5. Geotechnické vlastnosti zemin

Fyzikálně-mechanické vlastnosti zemin byly zjišťovány v průběhu průzkumných prací a během geologické dokumentace vrtů. Z geotechnického hlediska se jedná o písčité hlíny, jílovité hlíny, jíly, jílovité písky, hlinito-písčité až písčité štěrky.

Jílovité hlíny, z geologického hlediska se jedná o náplavové jílovité až jílovito-písčité hlíny, prachovité až prachovito-písčité hlíny a sprašové hlíny, převážně tuhé až měkké konzistence, které řadíme mezi zeminy jemnozrné skupiny F, třídy F6 CI (jíl se střední plasticitou) až F8 CH (jíl s vysokou plasticitou). Pro tyto zeminy můžeme dle ČSN EN 1997-1 a ČSN EN 1997-2 doporučit do statických výpočtů následující charakteristiky :

F6 CI – tuhá konzistence		
objemová tíha	γ	21,0 kN . m ⁻³
efektivní úhel vnitřního tření	φ_{ef}	19°
efektivní soudržnost	c_{ef}	14 kPa
totální úhel vnitřního tření	φ_u	0°
totální soudržnost	c_u	40 kPa
modul přetvárnosti	E_{def}	4 MPa

F8 CH – měkká konzistence		
objemová tíha	γ	20,5 kN . m ⁻³
efektivní úhel vnitřního tření	φ_{ef}	14 ⁰
efektivní soudržnost	c_{ef}	4 kPa
totální úhel vnitřního tření	φ_u	0 ⁰
totální soudržnost	c_u	20 kPa
modul přetvárnosti	E_{def}	2 MPa

Písčité hlíny řadíme mezi zeminy jemnozrné skupiny F, třídy F3 MS (hlína písčitá). Pro tyto zeminy můžeme doporučit do statických výpočtů :

F3 CM – tuhá konzistence		
objemová tíha	γ	18,0 kN . m ⁻³
efektivní úhel vnitřního tření	φ_{ef}	26 ⁰
efektivní soudržnost	c_{ef}	12 kPa
totální úhel vnitřního tření	φ_u	0 ⁰
totální soudržnost	c_u	60 kPa
modul přetvárnosti	E_{def}	6 MPa

Jíly řadíme mezi zeminy jemnozrné skupiny F, třídy F6 CI (jíl se střední plasticitou) až F8 CH (jíl s vysokou plasticitou). Pro tyto zeminy můžeme dle ČSN EN 1997-1 a ČSN EN 1997-2 doporučit do statických výpočtů následující charakteristiky :

F6 CI – tuhá konzistence		
objemová tíha	γ	21,0 kN . m ⁻³
efektivní úhel vnitřního tření	φ_{ef}	19 ⁰
efektivní soudržnost	c_{ef}	14 kPa
totální úhel vnitřního tření	φ_u	0 ⁰
totální soudržnost	c_u	40 kPa
modul přetvárnosti	E_{def}	4 MPa

F8 CH – měkká konzistence		
objemová tíha	γ	20,5 kN . m ⁻³
efektivní úhel vnitřního tření	φ_{ef}	14 ⁰
efektivní soudržnost	c_{ef}	4 kPa
totální úhel vnitřního tření	φ_u	0 ⁰
totální soudržnost	c_u	20 kPa
modul přetvárnosti	E_{def}	2 MPa

Písčité jílly řadíme mezi zeminy jemnozrné skupiny F, třídy F4 CS (jíl písčité). Pro tyto zeminy můžeme doporučit do statických výpočtů :

F4 CS – tuhá konzistence		
objemová tíha	γ	18,5 kN . m ⁻³
efektivní úhel vnitřního tření	φ_{ef}	25°
efektivní soudržnost	c_{ef}	16 kPa
totální úhel vnitřního tření	φ_u	0°
totální soudržnost	c_u	50 kPa
modul přetvárnosti	E_{def}	5 MPa

Jílovité písky řadíme mezi zeminy písčité skupiny S, třídy S5 SC (písek jílovitý). Do statických výpočtů uvádíme následující směrné normové charakteristiky :

S5 SC		
objemová tíha	γ	18,5 kN . m ⁻³
efektivní úhel vnitřního tření	φ_{ef}	26°
efektivní soudržnost	c_{ef}	6 kPa
modul přetvárnosti	E_{def}	5 MPa

Hlinito-písčité až písčité štěrky řadíme mezi zeminy štěrkovité skupiny G, třídy G4 GM (štěrk hlinitý) až G2 GP (štěrk špatně zrněný). Do statických výpočtů pak uvádíme následující směrné normové charakteristiky :

G4 GM		
objemová tíha	γ	19,0 kN . m ⁻³
efektivní úhel vnitřního tření	φ_{ef}	33°
efektivní soudržnost	c_{ef}	5 kPa
modul přetvárnosti	E_{def}	20 MPa

G2 GP		
objemová tíha	γ	19,5 kN . m ⁻³
efektivní úhel vnitřního tření	φ_{ef}	29°
efektivní soudržnost	c_{ef}	5 kPa
modul přetvárnosti	E_{def}	15 MPa

6. Inženýrskogeologické zhodnocení

Vzhledem k tomu, že se základová půda v rámci staveniště nemění a jednotlivé vrstvy mají přibližně stálou mocnost, hodnotíme **základové poměry** jako **jednoduché**.

Mokřad :

Hladina podzemní vody byla kopanými sondami S 1 – S 2 zastižena 1,2 – 1,3 m pod povrchem stávajícího terénu ve vrstvách zvodněných písčitých štěrků a lze předpokládat, že ustálená hladina podzemní vody bude v obdobích s intenzivnějšími srážkami a v závislosti na ročním období kolísat cca 0,5 – 1,5 m pod povrchem stávajícího terénu.

Polní cesty (C4a a C1b) :

Hladina podzemní vody byla kopanými sondami S 1 – S 6 zastižena 2,3 – 3,0 m pod povrchem stávajícího terénu ve vrstvách zvodněných písčitých štěrků. Předpokládané konstrukční vrstvy polních komunikací nebudou hladinou podzemní vody ovlivňovány a s jejím působením při návrhu a výstavbě není nutno uvažovat.

Vzhledem k tomu, že zeminy budoucí pláně těchto komunikací tvoří náplavové jílovité zeminy s vysokým obsahem organických látek, bude nutno přípravě pláně polních komunikací věnovat zvýšenou pozornost.

Jelikož náplavové hlíny obsahují výrazný podíl příměsí organických látek, které na sebe vážou poměrně velké množství vody, dochází po zatížení stavbou k vytlačování vody a následnému nepravidelnému prosedání zeminy, což může vést až k deformacím projektovaných komunikací. Proto doporučujeme provést taková opatření, která budou schopna vykompenzovat případné nepravidelné prosedání zemin. Pro vylepšení geotechnických vlastností zemin doporučujeme provést hutněný štěrkový podsyp (popř. betonový recyklát, makadam apod., nepoužívat štěrkopísek), který by měl být hutněn po vrstvách cca 0,2 m, o celkové mocnosti cca 0,6 až 1,0 m (dle statického výpočtu).

Pro náplavové jílovité až jílovito-písčité hlíny lze při měkké konzistenci uvažovat se současnou únosností cca $R_{dt} = 40 - 80$ kPa. Při provedení hutněného štěrkového podsypu bude minimální únosnost cca $R_{dt} = 120 - 150$ kPa.

Polní cesty (C13 a C14) :

Hladina podzemní vody nebyla kopanými sondami S 7 – S 10 v žádné z provedených kopaných sond a s její výskytem v projektovaných hloubkách trasy komunikací neuvažujeme.

Z inženýrskogeologického hlediska lze tuto část lokality charakterizovat jako území bez hladiny podzemní vody v dosahu konstrukčních vrstev komunikací.

Sprašové hlíny jsou převážně bez vody, ta se může objevit pouze lokálně na jílovitějších polohách v obdobích s intenzivnějšími srážkami a v závislosti na ročním období, popř. na povrchu nepropustných jílů.

Plán komunikací bude tvořena převážně sprašovými hlínami, tuhé konzistence.

Z hlediska inženýrskogeologického jsou zeminy charakteru sprašových hlín popisovány jako polygenetické hlíny eolického původu. Sprašové hlíny jsou zde slabě vápnité, místy s drobnými konkréty CaCO_3 . Uhlíkatý vápenatý tmel zde působí jako tmel mezi zrny a brání jejich posunutí. Pokud by došlo k prosycení zeminy vodou, uhlíkatý se rozpustí, tmel přestane účinkovat a zrna se posunou. Povrch území pak začíná poklesávat a sprašové sedimenty se stávají **prosedavými**. Navíc jsou spraše při nasycení vodou značně **rozbrídavé** a jsou **namrzavé až nebezpečně namrzavé**.

Zastižené sprašové hlíny, které tvoří plán stávající komunikace, jsou pro plán komunikací nevhodné a měla by být provedena jejich výměna za zeminy vhodnější. Vzhledem k pravděpodobné nemožnosti celkové výměny těchto zemin bude nutné úpravu pláň provádět velmi pečlivě, chránit je před klimatickými vlivy a vlastní hutnění provádět dle předepsané projektové dokumentace.

Pokud bude v rámci celkové rekonstrukce zemina pláň odtěžena, případně bude použita zpět do výkopů, bude zapotřebí provést ověření únosnosti pláň zatěžovací zkouškou.

7. Závěr

Můžeme konstatovat, že inženýrskogeologický průzkum podal charakteristiku staveniště, jak bylo stanoveno smlouvou. Vzhledem ke zjištěným skutečnostem je nutno dbát pokynů uvedených v kapitole č. 6 této zprávy.

Pro přehlednost uvádíme zařazení zemin do tříd dle jejich těžitelnosti :

zemina	třída
navážka	3 – 4
ornice	2 – 3
náplavová jílovitá hlína	2 – 3
náplavová jílovito-písčitá hlína až jíl	3 – 4
náplavový jíl	3 – 4
prachovitá hlína	2 – 3
prachovito-písčitá hlína	2 – 3
písčitá hlína	2 – 3
písčitý jíl	3 – 4
jílovitý písek se štěrkem	3 – 4
hlinito-písčitý štěrk	3 – 4
písčitý štěrk	3 – 4
sprašová hlína	2 – 3

Doporučujeme při zahájení výkopových prací přizvat geologa k převzetí základových prací.

Vypracoval : RNDr. Vratislav Minol

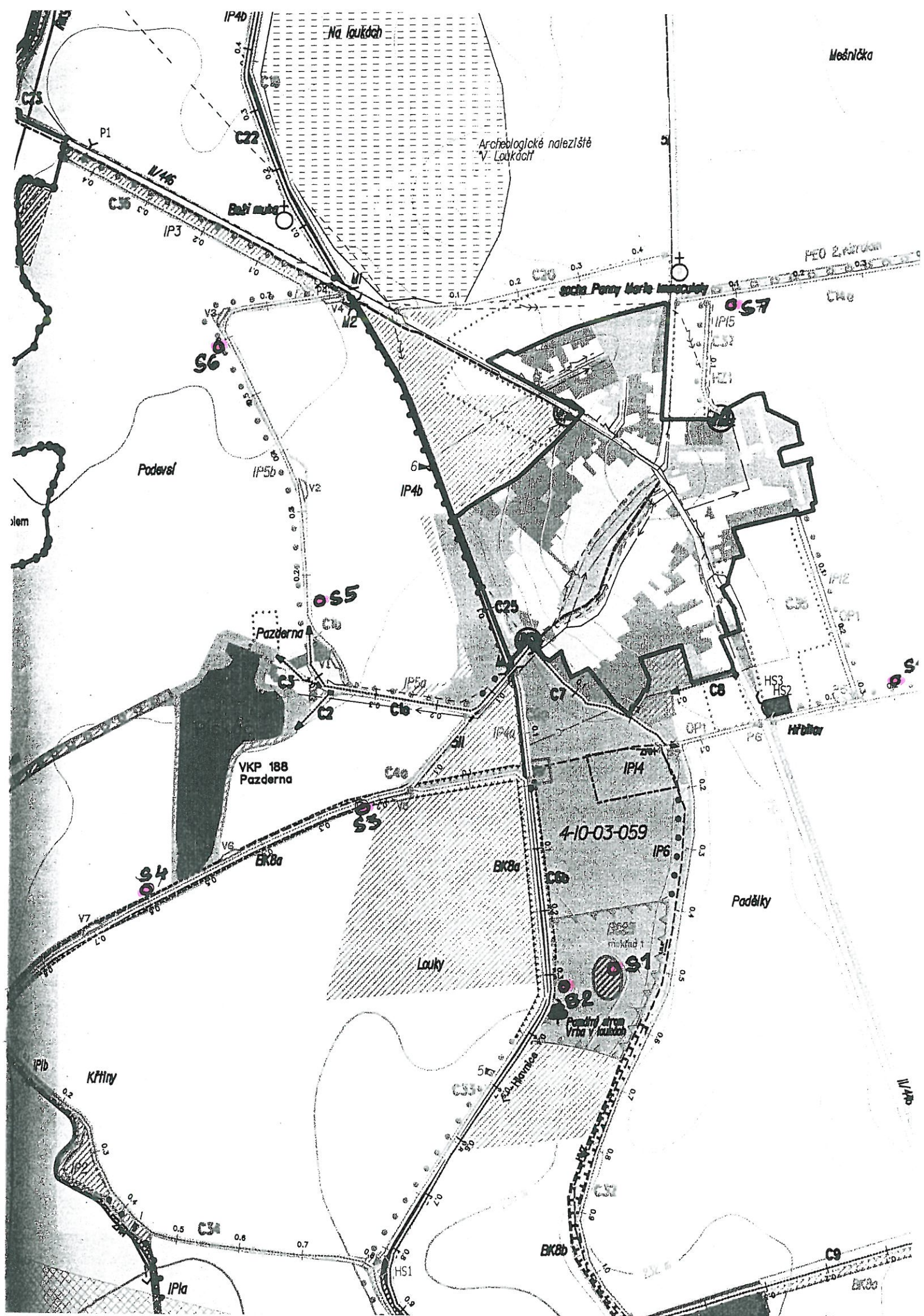
Brno, říjen 2014

Přehledná situace
kopaných sond

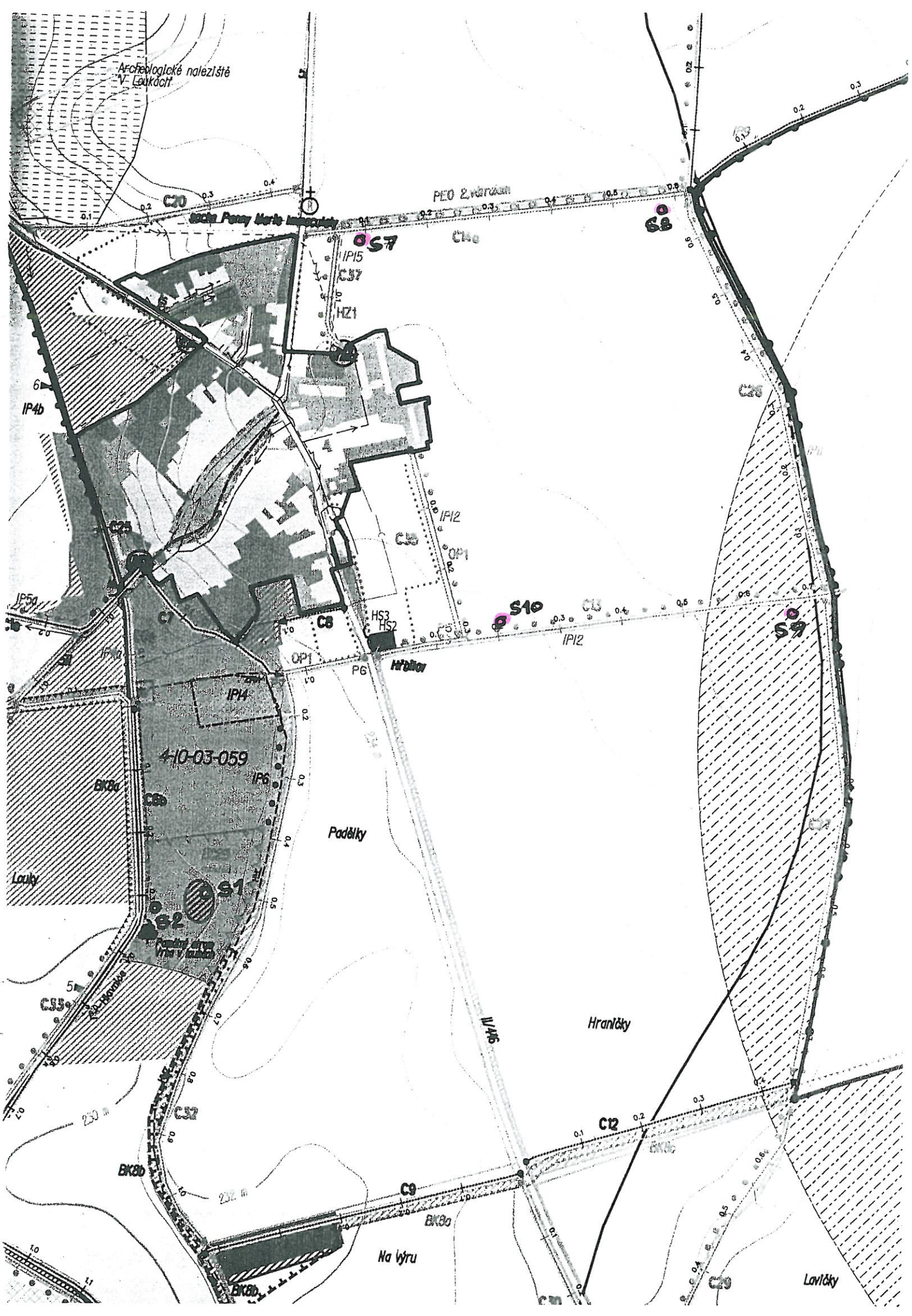
Příloha č. 1

Archeologické naleziště
v Loučkách

**Dokumentace kopaných
sond**

Příloha č. 2

MOKŘAD :

S 1

- 0,0 – 0,5 ornice – prachovitá hlína, černá, humózní, tuhá
- 0,5 – 0,8 náplavová jílovitá hlína až jíl, šedomodrá, měkká
- 0,8 – 1,2 náplavová jílovito-písčítá hlína, rezavě hnědá, s výraznou organickou příměsí (bývalé hnojiště?), měkká
- 1,2 – 3,0 písčitý štěrk, šedý, valouny do průměru 10,0 cm, písek středně až hrubě zrnitý, zvodněný

Naražená hladina podzemní vody 1,2 m.

S 2

- 0,0 – 0,5 ornice – prachovitá hlína, černá, humózní, tuhá
- 0,5 – 1,0 náplavový jíl, šedomodrý, tuhý až měkká
- 1,0 – 1,3 náplavový jílovitý písek se štěrkem, šedomodrý, s organickou příměsí, valouny do průměru 2,0 cm, písek středně až hrubě zrnitý
- 1,3 – 3,0 písčitý štěrk, šedý, valouny do průměru 7,0 cm, písek středně až hrubě zrnitý, zvodněný

Naražená hladina podzemní vody 1,3 m.

POLNÍ CESTA – C4a :

S 3

- 0,0 – 0,8 navážka – prachovito-písčítá hlína, hnědá, úlomky cihel, tuhá
- 0,8 – 1,7 náplavová jílovito-písčítá hlína až jíl, hnědá, šedě a rezavě smouhovaná, tuhá
- 1,7 – 1,9 náplavový jílovitý písek se štěrkem, šedomodrý, s organickou příměsí, valouny do průměru 3,0 cm, písek středně zrnitý
- 1,9 – 3,0 písčitý štěrk, šedý, valouny do průměru 7,0 cm, písek středně až hrubě zrnitý, zvodněný

Naražená hladina podzemní vody 2,4 m.

S 4

- 0,0 – 0,2 prachovito-písčítá hlína, hnědá, humózní, tuhá
0,2 – 0,9 prachovitá hlína, hnědá, tuhá
0,9 – 1,4 náplavová jílovito-písčítá hlína, světle šedá, rezavě smouhovaná, s organickou příměsí, tuhá
1,4 – 1,8 náplavová jílovitá hlína, rezavě hnědá, šedě smouhovaná, slabě vlhká, tuhá
1,8 – 2,4 náplavový písčitý jíl, šedý, vlhký, měkký, písek středně až jemně zrnitý
2,4 – 3,0 jílovito-písčitý štěrk, šedomodrý, valouny do průměru 3,0 cm, písek středně až hrubě zrnitý, na bázi zvodněný

Naražená hladina podzemní vody 3,0 m.

POLNÍ CESTA – C1b :

S 5

- 0,0 – 0,3 ornice – prachovitá hlína, černohnědá, humózní, tuhá
0,3 – 0,5 písčítá hlína, hnědá, tuhá
0,5 – 1,1 písčítá hlína, hnědá, s příměsí štěrku s valouny do průměru 10,0 cm, tuhá
1,1 – 1,6 náplavová jílovitá hlína, rezavě hnědá, šedě smouhovaná, tuhá až měkká
1,6 – 2,4 hlinito-písčitý štěrk, hnědý, valouny do průměru 8,0 cm, písek středně až jemně zrnitý
2,4 – 3,0 písčitý štěrk, šedý, valouny do průměru 7,0 cm, písek středně až hrubě zrnitý, zvodněný

Naražená hladina podzemní vody 2,8 m.

S 6

- 0,0 – 0,3 ornice – prachovitá hlína, hnědá, humózní, tuhá
0,3 – 1,7 navážka – prachovito-písčítá hlína, hnědá, tuhá, hrubé balvanité úlomky do průměru 60,0 – 80,0 cm
1,7 – 2,3 náplavová jílovito-písčítá hlína, rezavě hnědá, šedě smouhovaná, tuhá až měkká
2,34 – 3,0 písčitý štěrk, šedý, valouny do průměru 87,0 cm, písek středně až hrubě zrnitý, zvodněný

Naražená hladina podzemní vody 2,8 m.

POLNÍ CESTA – C14a :

S 7

0,0 – 0,5 ornice – prachovitá hlína, černohnědá, humózní, tuhá
0,5 – 3,0 sprašová hlína, světle okrově hnědá, tuhá

Bez vody.

S 8

0,0 – 0,6 ornice – prachovitá hlína, černohnědá, humózní, tuhá
0,6 – 1,8 sprašová hlína, žlutohnědá, tuhá
1,8 – 3,0 sprašová hlína, světle okrově hnědá, tuhá

Bez vody.

POLNÍ CESTA – C13 :

S 9

0,0 – 0,5 ornice – prachovitá hlína, černohnědá, humózní, tuhá
0,6 – 1,3 sprašová hlína, žlutohnědá, tuhá
1,3 – 3,0 sprašová hlína, světle okrově hnědá, tuhá

Bez vody.

S 10

0,0 – 0,6 ornice – prachovitá hlína, černohnědá, humózní, tuhá
0,6 – 1,5 sprašová hlína, žlutohnědá, tuhá
1,5 – 3,0 sprašová hlína, světle okrově hnědá, tuhá

Bez vody.